

august 1944, unitățile militare și formațiunile patriotice au provocat inamicului pierderi care însumează peste 56 000 de prizonieri (printre care 14 generali, 1 224 de ofițeri, 4 088 de subofițeri), și circa 5 000 de morți¹.

Astfel, planul generalului von Weichs, comandantul trupelor germane din sectorul sud-est european, de a aduce trupe asupra Bucureștiului din sectorul Niș-Belgrad a eșuat²; de asemenea, românii au interzis trecerea de trupe germane la sud de Dunăre³.

Haig Nicholson, corespondentul special al agenției Reuter la Cairo, transmitea la 27 august 1944 că «trupele de elită antiaeriene germane au fost prinse în capcană de trupele române în inelul de fier din regiunea petroliferă Ploiești»⁴. Postul de radio Londra informa că la Ploiești a fost capturat un ordin secret al lui Hitler prin care dispunea ca orașul Ploiești să fie apărat în orice condiții⁵.

La procesul de la Nürnberg, generalul german Valter Varlimont declara, la interogatoriul care i s-a luat la 13 noiembrie 1945, că chiar și Hitler considera războiul pierdut după pierderea centrului petrolifer din România și după ruperea apărării germane în Franța⁶.

Forțele democratice din Iugoslavia, reunite sub conducerea Partidului Comunist, luptau din iulie 1941 împotriva ocupanților fasciști, pricinuindu-le pierderi grele. În vara anului 1944, armata națională populară de eliberare a Iugoslaviei atingea cifra de 350 000⁷, însă avea nevoie acută de armament și echipament.

După ofensiva vijelioasă a trupelor sovietice din zona Iași-Chișinău, care a dus la distrugerea trupelor fasciste «Ucraina de sud»⁸, și după insurecția armată din țara noastră, trupele sovietice au avut posibilitatea să iasă la frontiera Iugoslaviei prin România și Bulgaria și să facă joncțiunea cu trupele armatei populare de eliberare iugoslave. Revista spaniolă «Semana» din 27 august 1944 scria că «rușii se vor putea servi de teritoriul român pentru a întreprinde marșul asupra șesului Dunării, spre Belgrad. E suficient ca trupele sovietice să pătrundă în Serbia Orientală și în văile Moraviei pentru ca retragerea germană din Balcani să întâmpine mari dificultăți»⁹.

Încă la 25 august, postul de radio Londra în limba germană făcea următoarele comentarii referitoare la acțiunea întreprinsă de România: «Ruperea alianței cu Germania înseamnă apoi amenințarea diviziilor germane din Grecia. Cele din Iugoslavia sînt de mult crîncen lovite de Tito. Astfel, întreg Balcanul se va prăbuși»¹⁰. În toamna anului 1944, hitleriștii mai aveau trupe numeroase și posedau o serie de poziții-cheie pe teritoriul Iugoslaviei. Grupul german de armate «F» dislocat în Iugoslavia avea circa 200 000 de oameni, plus 2 divizii maghiare cu un efectiv de 25 000, plus 230 000 de oameni aparținînd trupelor

¹ 23 August 1944, *Culegere de articole*, București, Edit. politică, 1964, p. 38—39; vezi și «Scînteia» din 12 august 1964; vezi și *Pentru Patrie*, București, Edit. militară, 1964, p. 10.

² Maxime Mourin, *Le drame des états satellites (de l'Axe de 1939 à 1945)*, Paris, 1957, p. 166.

³ M.A.E., *Evenimentele din România*, p. 57.

⁴ *Ibidem*, p. 43.

⁵ *Ibidem*, p. 55.

⁶ *Нюрнбергский процесс*, t. II, doc. 1958, p. 639.

⁷ *История Югославии*, t. II, Moscova, 1963, p. 236.

⁸ *Ibidem*, p. 237.

⁹ M.A.S., *Buletin săptămînal*... p. 44.

¹⁰ *Ibidem*, p. 39.